

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс III

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта

Форма проведення: письмово

Тривалість проведення: 2 год

Максимальна кількість балів: 40 балів

Екзамен проводиться очно.

Критерії оцінювання

Теоретичне питання – 20 балів;

практичне завдання – 20 балів.

Критерії оцінювання теоретичного питання за 20 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
20	Відповідь відмінна: повна, вичерпна й достатньо обґрунтована
19	Відмінний рівень виконання завдань, але з, можливими, незначними недоліками
18	Достатньо високий рівень виконання завдань, але містить короткі обґрунтування
17	Відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
16	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
13-15	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
9-12	Відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок

5-8	Відповідь, що виявляється у формальному запам'ятовуванні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-4	Незадовільний рівень відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати

Критерії оцінювання практичного завдання за 20 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
20	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована
19	Відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
18	Достатньо високий рівень виконання завдань, але не містить повних обґрунтувань
17	Відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але містить короткі обґрунтування
16	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
13-15	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
9-12	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
5-8	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

1. Визначте зміст та завдання методики розвитку мовлення та навчання елементів грамоти дітей дошкільного віку як наукової дисципліни.
2. Визначте філософські, природничі, психологічні та лінгводидактичні основи методики розвитку мовлення.
3. Обґрунтуйте та охарактеризуйте закономірності та принципи розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови.

4. Проаналізуйте специфіку проведення занять для дітей дошкільного віку з формування граматичної правильності мовлення.
5. Доведіть, що переказ літературних творів є одним з дієвих методів розвитку монологічного мовлення дітей старшого дошкільного віку.
6. Розкрийте сутність методики виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку.
7. Обґрунтуйте значення мови в розвитку дітей раннього віку та доведіть необхідність цілеспрямованого керівництва розвитком мовлення дітей з боку дорослих.
8. Визначте і охарактеризуйте методичні прийоми ознайомлення дітей зі складом та поділом слів на склади.
9. Розкрийте особливості формування монологічної компетентності у дітей дошкільного віку.
10. Назвіть форми роботи з розвитку мовлення в дошкільному навчальному закладі та розкрийте специфіку їх використання в різних вікових групах.
11. Класифікуйте види занять з розвитку мовлення та ознайомлення з навколишнім середовищем, визначте вимоги до них.
12. Обґрунтуйте особливості методики проведення бесід з дітьми старшого дошкільного віку.
13. Визначте особливості методики проведення занять з розвитку мовлення та ознайомлення з навколишнім середовищем в різних вікових групах дошкільного навчального закладу.
14. Доведіть необхідність використання технічних засобів навчання в практиці роботи дошкільного навчального закладу щодо мовленнєвого розвитку дітей.
15. З'ясуйте особливості формування граматичної правильності мовлення у дітей раннього віку.
16. Доведіть, що бесіда є одним із дієвих методів розвитку діалогічної компетентності дітей дошкільного віку.
17. Визначте зміст та завдання методики розвитку мовлення та навчання елементів грамоти дітей дошкільного віку як наукової дисципліни.
18. Розкрийте особливості методики навчання дітей розповіданню за дидактичними картинками.
19. Схарактеризуйте форми спілкування дитини з дорослим в ранньому віці.
20. Розкрийте особливості методики навчання дітей складанню творчих розповідей на наочній основі.
21. Доведіть, що спілкування є важливою умовою розвитку активного мовлення дітей дошкільного віку.
22. Визначте вимоги до куточка книги та особливості його організації в різних вікових групах дошкільного навчального закладу.
23. Розкрийте значення розглядання картини для розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку.
24. Проаналізуйте особливості методики розглядання дидактичних картин з дітьми старшого дошкільного віку.

25. Визначте особливості методики ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху в різних вікових групах.
26. Охарактеризуйте особливості розвитку мовлення дітей третього року життя.
27. Розкрийте особливості методики ознайомлення дітей різних вікових груп з правилами пожежної безпеки.
28. Розкрийте особливості засвоєння дітьми дошкільного віку віршованих творів та прийоми заучування віршів.
29. Визначте специфіку роботи, спрямованої на вивчення малих фольклорних жанрів, на заняттях з розвитку мовлення дітей дошкільного віку.
30. Проаналізувати специфіку розглядання художніх картин як одного з методів розвитку мовлення дітей дошкільного віку.
31. Складіть конспект заняття з розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «складання розповіді з власного досвіду» на тему «В гостях у братів-місяців».
32. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи на тему: «Переказ казки Ігоря Січовика «Хвалько».
33. Складіть конспект комплексного заняття з розвитку мовлення та зображувальної діяльності для дітей старшої групи на тему: «Оленчине вбрання».
34. Складіть конспект заняття формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «складання розповіді з власного досвіду» на тему «Як я допомагаю мамі».
35. Складіть конспект заняття формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «творче розповідання» (на тему «Дружня допомога»).
36. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи з використанням методу «переказ художнього твору з використанням ілюстративного матеріалу».
37. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей старшої групи з використанням методу «розповідь за серіями картин».
38. Складіть конспект заняття з використанням дидактичної гри «Що кому потрібно для роботи?» для дітей старшого дошкільного віку.
39. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей старшої групи з використанням методу «розповідання за іграшками».
40. Складіть конспект заняття з розвитку лексичної компетентності дітей середнього дошкільного віку з використанням дидактичної гри «Чого не стало?».
41. Складіть конспект заняття (комплексного або тематичного) для формування звукової культури мовлення для дітей старшого дошкільного віку.
42. Складіть конспект заняття з розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «переказу художніх творів» (на

- прикладі оповідань М. Коцюбинського «Про двох цапків» та «Про двох кізочок»).
43. Складіть конспект індивідуально-групового заняття з виховання звукової культури мовлення для дітей середньої групи на тему: «Ясоччин садок» (вправляння дітей у вимові шиплячих звуків).
 44. Складіть конспект літературної розваги на тему: «В гостях у Бабусі казки».
 45. Складіть конспект індивідуального заняття з виховання звукової культури мовлення для дітей середньої групи на тему: «Наш веселий Язичок».
 46. Складіть конспект заняття з розвитку монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням творчого розповідання – складання розповіді за заданим початком.
 47. Складіть конспект заняття з розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку на тему «Чарівні пори року».
 48. Складіть конспект заняття з розвитку монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням методу «творче розповідання» (розповідь за ігровою сюжетною ситуацією).
 49. Складіть конспект заняття з художньої літератури для дітей середньої групи з використанням методу «розучування вірша» (на прикладі твору П. Воронька «Їжачок-хитрячок»).
 50. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи з використанням методу «розповідь з власного досвіду» на тему: «Моя улюблена іграшка».
 51. Складіть конспект комбінованого заняття (звукова культура мовлення, конструювання) для дітей раннього віку на тему «Вміють дітки ляльок забавляти і колискову їм співати».
 52. Складіть конспект комбінованого заняття (звукова культура мовлення, зображувальна діяльність) для дітей раннього віку на тему «Ми – веселі малюки».
 53. Складіть конспект дидактичної гри для дітей старшого дошкільного віку з формування граматичної правильності мовлення «Листоноша приніс посилку».
 54. Складіть конспект заняття формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку з використанням переказу української народної казки «Рукавичка».
 55. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей старшої групи - розповідь за дидактичною картиною «В дитячому садку».
 56. Складіть конспект заняття формування діалогічної компетентності дітей старшого дошкільного віку – узагальнювальна бесіда на тему «Наше рідне місто».
 57. Складіть конспект заняття з розвитку мовлення для дітей раннього віку з використанням дидактичної ляльки на тему «Одягнемо ляльку на прогулянку».

58. Складіть конспект заняття формування діалогічної компетентності дітей старшої групи на тему: «Бесіда про ввічливість».
59. Складіть конспект комплексного заняття для дітей 5-го року життя з використанням переказу української народної казки «Колосок» (з елементами драматизації).
60. Складіть конспект заняття з розвитку лексичної компетентності дітей старшого дошкільного віку на тему «Екскурсія до бібліотеки».

Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії з педагогічної освіти
Протокол від 06 грудня 2023 року № 5

Голова циклової комісії

Альона ДОЦЕНКО

Екзаменатор

Дана СОПОВА